

7 Programma Bestuur

Inleiding en ontwikkelingen

Omschrijving (toelichting)

Het afgelopen jaar heeft Provincie Zeeland zich ingezet om een sterk en toekomstgericht bestuur te realiseren. Een bestuur dat goed inspeelt op de uitdagingen en kansen van deze tijd. Het programma Bestuur heeft in 2025 via vier pijlers gewerkt om deze doelen te bereiken:

1. Een sterk bestuur.
2. Een weerbaar bestuur.
3. Een samenwerkend bestuur.
4. Een signalerend bestuur.

De rode draad binnen het programma Bestuur is de kwaliteit van het openbaar bestuur: de manier waarop de overheid functioneert en hoe betrouwbaar deze is voor de burger. Voor de inwoners van Zeeland betekent het dat de Provincie open communiceert, goed functioneert en luistert naar de wensen en verwachtingen van haar inwoners. Als het mogelijk is, neemt de Provincie deze wensen mee in haar beleid en beslissingen.

Sterk bestuur. Als toezichthouder controleren we de financiën van gemeenten, waterschappen en samenwerkingen. Wij kijken hoe gemeenten hun medebewindstaken uitvoeren. Als er hulp nodig is bieden we vanuit samenwerking ondersteuning. We gaan dan in gesprek met de betrokkenen om te kijken hoe het beter kan. Waar nodig handhaven we de regels om ervoor te zorgen dat iedereen zich aan de afspraken houdt. Sterk bestuur betekent ook dat we informatie open en duidelijk delen met onze inwoners. We vinden het belangrijk dat zij begrijpen waarom we bepaalde keuzes maken.

Weerbaar bestuur. We zorgen voor eerlijkheid, veiligheid en veerkracht in ons bestuur. We zorgen dat onze diensten en producten niet worden misbruikt. Als het nodig is controleren we mensen en bedrijven, met de Wet Bibob voor het geven van vergunningen. Deze wet helpt ons integere besluitvorming te nemen. Hiermee creëren we een gelijk speelveld voor ondernemers. Zo zetten we ons in tegen ondermijning.

Samenwerkend bestuur. We werken actief samen met verschillende partners om meer te bereiken. Dat doen we in de regio, met Vlaanderen en met andere provincies via het Interprovinciaal Overleg (IPO). We nemen deel aan het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Hier werken we samen met gemeenten en waterschap aan belangrijke opgaven voor Zeeland. We versterken onze positie en onderhouden onze relaties. Positieve en duurzame veranderingen bereiken we door kennis en middelen te delen en gezamenlijk op te treden.

Signalerend bestuur. We speuren voortdurend naar veranderingen en trends die de regio kunnen raken. Dit kan gaan over nieuwe regels, beleid en economische veranderingen. Ook technologische innovaties en maatschappelijke trends zijn belangrijk. Door deze veranderingen vroeg op te merken kunnen we reageren op wat er gebeurt. We lobbyen voor Zeeland bij landelijke en Europese beleidsmakers en wetgevers. Zo spelen we in op toekomstige ontwikkelingen en kansen die de positie van Zeeland verder versterken.

Speerpunten

Omschrijving (toelichting)

- In 2025 brachten we Zeeland onder de aandacht bij het nieuwe Kabinet, een relatief nieuwe Tweede Kamer, een nieuwe Europese Commissie en een nieuw Europees parlement. Met de val van het Kabinet aan het einde van het jaar boden we een Zeeuws aanbod aan ten behoeve van de formatie. We benadrukten de Zeeuwse belangen en specifieke thema's die voor Zeeland belangrijk zijn.

- Door de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR) zijn meerdere integrale controles uitgevoerd. Deze zijn geëvalueerd samen met de Provincie.
- In 2025 organiseerden we bij meerdere gemeenten trainingen voor politieke ambtsdragers om hen weerbaarder te maken tegen agressie, geweld en intimidatie.

Beleidskader

Omschrijving (toelichting)

- [Gemeenschappelijk financieel toezichtkader GTK 2020 versie 12 april 2022 | Lokale wet- en regelgeving \(overheid.nl\)](#)
- [Rijkstaken Openbare Veiligheid - Organisatieplan Commissaris van de Koning in Zeeland \(2019\)](#)
- [Strategische Visie Euregio Scheldemond \(2021\)](#)
- [Ambtsinstructie Commissaris van Koning](#)
- [Advies bestuurlijke werkgroep Donner-Berx inzake oplossen van \(juridische\) grensknelpunten](#)
- [Gedragscode Politieke Ambtsdragers 2024](#)
- [Protocol vermoedens integriteitsschendingen politieke ambtsdragers provincie Zeeland \(2020\)](#)
- [Expliciete politiek - Politiek en netwerksturing in de provincie Zeeland \(2019\)](#)
- [Zeeuwse norm weerbare overheid \(2022\)](#)
- [Beleidsregel Bibob Provincie Zeeland 2024 inzake omgevingsvergunningen, subsidies, vastgoedtransacties en overheidsopdrachten](#)
- [Beleidskader IBT 2023-2027](#)

Reguliere taken

Omschrijving (toelichting)

1. Taken commissaris van de Koning (cvdK) als Rijksorgaan en als boegbeeld van de Provincie Zeeland:

- Voorzitter van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten.
- Stimuleren van samenwerking tussen instellingen en organisaties in de provincie. De commissaris gaat regelmatig op werkbezoek bij de gemeenten in de provincie
- Bestuurlijk toezicht op de Veiligheidsregio Zeeland.
- Coördinatie grensgovernance: het zorgen voor goede afstemming en besluitvorming tussen de verschillende bestuurslagen op de grens van Vlaanderen-Nederland.
- Regietafel vluchtelingen.
- Integrale en fysieke veiligheid.
- Bestuurlijke verantwoordelijkheid om als rijksorgaan, in de vorm van een wettelijke zorgplicht, de bestuurlijke integriteit van de provincie te bevorderen. De CvdK heeft bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen een adviserende en bemiddelende rol.

2. Ondersteuning, van Provinciale Staten, (Staten)commissies en Gedeputeerde Staten.

3. Taken Gedeputeerde Staten:

- Interbestuurlijk toezicht (financieel en generiek) gemeenten, waterschap en gemeenschappelijke regelingen.
- Bevorderen Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob).
- Bevorderen bestuurlijke integriteit; Samenwerking Taskforce- RIEC
- Bevorderen en bewaken kwaliteit lokaal bestuur

Maatschappelijk effect

Omschrijving (toelichting)

De Provincie Zeeland werkt als een democratisch, open en inclusief provinciebestuur. Zij vindt iedere inwoner even belangrijk en waardeert inbreng van buitenaf. Verder bewaakt zij de kwaliteit van het openbaar bestuur. Dit is in het belang van het welzijn van de burgers en de economische prestaties in onze provincie. Dit doet zij met bewustzijn van de bijzondere ligging van onze regio, weerbaar tegen ondermijnende invloeden aan beide kanten van de grens.

Doelstelling

Interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk toezicht door Gedeputeerde Staten (GS) is een wettelijk taak. Met dit toezicht zorgen GS ervoor dat gemeenten, waterschappen en Gemeenschappelijke Regelingen hun wettelijke taken uitvoeren en een sluitende begroting hebben. Gemeenschappelijke regelingen zijn samenwerkingsverbanden tussen verschillende gemeenten of overheidsorganisaties die bepaalde taken of diensten uitvoeren.

GS en gemeenten werken samen aan maatschappelijke problemen. Dit helpt om publieke taken goed uit te voeren. Zo zorgen we voor een betrouwbare en transparante overheid.

Acties

Het publiceren van een totaaloverzicht per gemeente/waterschap

De provincie publiceert een overzicht van de financiën en prestaties per gemeente en waterschap. Deze beoordeling stelt ons in staat om gemeenten en waterschappen onderling en over de tijd heen te vergelijken, wat bijdraagt aan objectiviteit en transparantie.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 heeft de provincie Zeeland de informatievoorziening over interbestuurlijk toezicht verder versterkt. Via een openbare webpagina wordt een overzicht gepubliceerd van de financiële positie en prestaties van gemeenten en het waterschap. Deze informatie maakt het mogelijk om gemeenten en het waterschap onderling en in de tijd te vergelijken. Daarmee draagt de provincie bij aan een transparante en objectieve uitvoering van het interbestuurlijk toezicht en aan de informatiepositie van Provinciale Staten en andere belanghebbenden.

De externe partij DocFactory voert een nulmeting uit op het gebied van Archief en Informatie

Deze nulmeting dient als startpunt voor ons toezicht. Het geeft ons per gemeente en waterschap inzicht in de huidige situatie. Door deze nulmeting beschikken we nu over een gezamenlijk referentiekader waarmee ontwikkelingen gevolgd en beoordeeld kunnen worden. Vanuit deze nulmeting kunnen vervolgstappen en een uiteindelijk doel worden geformuleerd waar we de komende jaren naartoe willen werken.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

DocFactory heeft de nulmeting naar tevredenheid afgerond. Voor iedere gemeente is inmiddels een afzonderlijke rapportage beschikbaar. Deze rapportages geven een duidelijk en objectief beeld van de uitgangssituatie per gemeente en vormen daarmee een solide basis voor het toezicht in de komende jaren. Door deze nulmeting beschikken we nu over een gezamenlijk referentiekader waarmee ontwikkelingen gevolgd en beoordeeld kunnen worden.

Hiermee is het beoogde doel bereikt, namelijk een uniforme en onderbouwde startpositie voor het toezicht.

De Provincie, gemeenten en waterschap gaan een gezamenlijke training volgen. Deze training richt zich op het verbeteren van onze vaardigheden in het voeren van toezichtsgesprekken en het opstellen van verbeterplannen

We gaan leren we hoe we effectief toezichtsgesprekken kunnen voeren en hoe we samen met gemeenten en waterschappen duidelijke verbeterplannen kunnen maken.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 hebben Provincie en gemeenten samen de door BZK aangeboden training De Lerende Dialoog afgerond. Deze training geeft ons handvatten om het toezicht effectiever in te zetten en om scherper te kijken naar waar ontwikkelpunten liggen. De training zorgde ook voor meer begrip van elkaars rol en verantwoordelijkheid binnen het toezichtproces.

We merken dat de training leidt tot meer vertrouwen in de toezichtsgesprekken. De gesprekken zijn inhoudelijk verdiept. Vanuit de eigen rollen wordt nu beter het gesprek gevoerd over kwaliteit, risico's en verbeterpunten. Dit blijkt ook uit de uitgebreidere en meer inhoudelijke rapportages die dit jaar zijn opgesteld.

Het doel van deze actie is behaald, doordat de kwaliteit van het toezicht is vergroot.

Doelstelling

Samenwerkend bestuur

De wereld om ons heen verandert snel. De maatschappelijke uitdagingen worden steeds complexer en vragen om meer doordachte oplossingen. Dit beïnvloedt hoe lokale overheden werken. Zij moeten meer samenwerken en taken verdelen. We werken samen op verschillende niveaus om de problemen in Zeeland aan te pakken. Dit doen we door in de regio samen te werken via onder andere het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). Op landelijk niveau werken we samen met andere provincies via het Interprovinciaal Overleg (IPO). Zo kunnen we kennis delen en leren van elkaar.

Acties

In 2025 blijven we investeren in de Interbestuurlijke samenwerking. Zo kan Zeeland samen met de andere Provincies en onze samenwerkingspartijen in en buiten Zeeland actuele maatschappelijke vraagstukken aanpakken

We vinden het belangrijk om onze overlegstructuren goed te organiseren en deze daarmee ook goed te benutten. Daarom brengen we hierin meer focus aan. We nemen actief deel aan het OZO en het IPO om onze krachten in de regio en met andere provincies te bundelen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben in 2025 actief geparticipeerd in samenwerkingsverbanden zoals het OZO en het IPO. Dit bevordert de interbestuurlijke samenwerking en de kwaliteit van ons beleid.

We zijn actief betrokken bij de geplande evaluatie van het Overleg Zeeuwse Overheden (OZO). We nemen de aanbevelingen die daaruit voortkomen serieus en volgen deze op waar mogelijk

Op korte termijn staat een evaluatie van het OZO gepland. We zullen onze input leveren en onze standpunten delen. Daarbij werken we goed samen met andere Zeeuwse overheden. Zo willen we de effectiviteit van dit overlegplatform verbeteren en samen tot acties komen die onze provincie verder helpen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 heeft de evaluatie van het OZO plaatsgevonden. GS en de provinciale organisatie hebben hieraan bijgedragen. De resultaten van deze evaluatie zijn de basis voor het herzien van het OZO-convenant. Dit zou oorspronkelijk eind 2025 worden ondertekend. Vanwege een aantal nog door te voeren wijzigingen wordt het convenant begin 2026 ondertekend.

Doelstelling

Signalerend bestuur

De Provincie signaleert en beïnvloedt vroegtijdig besluitvormingstrajecten van nationaal- en Europees beleid en regelgeving. Zo zorgen we ervoor dat er voldoende rekening gehouden wordt met Zeeland.

Acties

Het continueren en waar mogelijk versterken van de samenwerking met Vlaanderen

In 2025 zetten we de vele inspanningen op het gebied van de samenwerking met Vlaanderen voort. Dit betekent dat we:

- Actief deelnemen in overleggen om grensoverschrijdende knelpunten (via het grensschakelpunt) aan te pakken en gebiedsontwikkeling verder versterken. Denk aan de grensgovernance, de Vlaams-Nederlandse Delta, de Scheldemondraad en North Sea Port.
- De bestuurlijke netwerken en Europese fondsen blijven inzetten
- De samenwerking met Binnenlandse Zaken en Vlaamse partners aanmoedigen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 namen we actief deel aan de governance Vlaanderen-Nederland. Via onder andere het bestuurlijk overleg Vlaanderen Nederland, de Scheldemondraad en North Sea Port District bleef de samenwerking met Vlaanderen sterk. De samenwerking met BZK is versterkt door eerste stappen voor een gezamenlijke strategische agenda en via grensgovernance. Ambtelijke is er veelvuldig contact met BZK en de Vlaamse overheid.

Via het Schakelpunt, in samenwerking met het ministerie van Binnenlandse Zaken en Vlaamse overheden en partners, zijn inmiddels 34 grensbelemmeringen in behandeling. Een aantal zijn opgelost zoals de positie van Zeeuwse brandweervrijwilligers met een hoofdbaan in Vlaanderen en de inzet van Belgische ambulances in de grensregio. Belangrijke dossiers waar nu aan gewerkt wordt zijn het Nederlands vuurwerkverbod en het wegnemen van beperkingen in de uitwisseling van bestuurlijke informatie over de grens.

Europese middelen van het Interreg programma Vlaanderen-Nederland zijn voor Zeeland zeer goede benut. Voorbeeld is het goedgekeurde project Grenspark Het Zwin en de uitvoering van het project Grenspark Saeftinghe.

Het versterken van de Zeeuwse positie in Den Haag en Brussel. Dit doen we door beleidsontwikkeling en besluitvorming te beïnvloeden met lobby in Brussel en Den Haag.

Ook het komende jaar zullen Gemeenten, het Waterschap en Provincie Zeeland, al dan niet, gezamenlijk in OZO-verband, intensief werken aan een effectieve lobby en signaleringsfunctie richting Den Haag en Brussel. Acties die hierbij horen zijn:

- Zeeland onder de aandacht brengen bij het nieuwe Kabinet, een nieuwe Europese Commissie, een relatief nieuwe Tweede Kamer en een nieuw Europees parlement.
- Het benadrukken van de Zeeuwse belangen en specifieke thema's en zorgen dat deze een plek krijgen in bijvoorbeeld Prinsjesdag en de Voorjaarsnota.
- Het nadrukkelijk kenbaar maken van de specifieke (en unieke) situatie van Zeeland op thema's zoals elke regio telt, kernenergie, milieuzaken en financiën door o.a. team Public Affairs, in samenwerking met de programma's en opgaven.
- Versterken van de Zeeuwse positie door de organisatie van werkbezoeken van ministers, staatssecretarissen, DG's, deputaties, Europarlementariërs en Tweede Kamerleden. Zeeland verder zichtbaar maken door periodieke lunches met Zeeuwse Kamerleden, regelmatige nieuwsbrieven en bestuurlijke besprekingen.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 is door Provincie Zeeland, al dan niet samen met andere Zeeuwse overheden en partners, intensief gewerkt aan een effectieve lobby en signaleringsfunctie richting Den Haag en Brussel. Met Zeeland 2050 als kapstok zijn de Zeeuwse belangen- en onderwerpen onder de aandacht gebracht bij de nationale- en Europese beleidsmakers. Richting de vorming van een nieuw Kabinet is een specifiek Zeeuws aanbod aangereikt aan de informateur en fractievoorzitters. Via activiteiten in Den Haag als de Zeeuwse Dag en de Zomerborrel is Zeeland en de Zeeuwse borrel in Brussel is de positie van Zeeland nog meer zichtbaar gemaakt. Verschillende bezoeken van ministers, staatssecretarissen, DG's, SG's, Europarlementariërs maar ok ambassadeurs hebben hier verder aan bijgedragen.

Strategische evenementen van de Provincie Zeeland samen met externe partners uitvoeren. Denk aan de Haagse Dag, Oesterontmoeting en Nieuwjaarsbijeenkomst

In 2025 voert de Provincie Zeeland samen met partners jaarlijkse edities van strategische evenementen uit:

- We zijn gastheer voor de jaarlijkse Zeeuwse Oesterontmoeting.
- De Haagse- en Brusselse lobbyacties organiseren we samen met Zeeuwse- en Vlaamse partners.
- De Nieuwjaarsbijeenkomst aan het begin van ieder jaar.
- We voeren bijeenkomsten en -sessies en netwerkbijeenkomsten met collega-bestuurders uit die bijdragen aan de opgaven die voor Zeeland belangrijk zijn.

- In 2025 zal ook met de Open Dag weer aandacht worden gegeven aan de provinciale organisatie.
- We bouwen Zeeuwse netwerken op en onderhouden deze door relatiemomenten als Concert at Sea en de Vestingcross. In 2025 laten we de nieuwe cdK nader kennis maken met Zeeland.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Ook in 2025 werkte Provincie Zeeland met aan de organisatie van bestuurlijke evenementen:

- Een succesvolle Oesterontmoeting
- Zeeuwse Dag in Den Haag, Zomerontmoeting in Den Haag en Zeeuwse borrel in Brussel, met een recordaantal bezoekers!
- Een geslaagde Nieuwjaarsbijeenkomst met een hoger aantal bezoeker dan gebruikelijk
- Goede relatiemomenten zoals Concert at Sea en de Vestingcross

De Open Dag is verschoven. Deze wordt 2027 (aansluitend bij Provinciale Statenverkiezingen) georganiseerd.

Doelstelling

Sterk provinciaal bestuur

Een Provincie die samen met inwoners, bedrijven, instellingen en overheden de (grote) opgaven voor Zeeland aanpakt.

Acties

De volksvertegenwoordiging van Zeeland is zichtbaar en benaderbaar voor de Zeeuwse kiezer.

1. Vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies zijn rechtstreeks te volgen voor publiek.
2. De activiteiten van Provinciale Staten worden beter onder de aandacht gebracht via sociale media.
3. De besluitvorming in Provinciale Staten wordt inzichtelijker en toegankelijker gemaakt via een publiek toegankelijk stateninformatie. We gaan in gesprek en dialoog met onze inwoners. Het doel is het draagvlak voor ons beleid en het vertrouwen in de politiek te vergroten.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

- De vergaderingen van de Zeeuwse volksvertegenwoordiging en haar commissies kunnen worden bezocht en zijn rechtstreeks te volgen via de website van de Provincie Zeeland.
- De mogelijkheden van sociale media om de werkzaamheden van PS onder de aandacht te brengen worden benut maar dat kan nog beter.
- In 2025 werd gewerkt aan een openbaar stateninformatiesysteem. Dit naast de vergaderinformatie die al op de website staat. Het systeem moet gegevens makkelijk toegankelijk maken voor gebruikers. Daarbij moet zorgvuldig worden omgegaan met persoonsgegevens.

Provinciale Staten vullen op een vernieuwende manier de rollen in als volksvertegenwoordiger, kadersteller en controleur.

1. De volksvertegenwoordiging kiest de best passende aanpak om de gewenste publieke doelen te bereiken. Dit hangt af van de opgaven en de situatie.
2. We betrekken medeoverheden, organisaties, instellingen en inwoners bij het ontwikkelen van het provinciaal beleid.
3. We willen het samenwerken tussen Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten nog verder verbeteren. Dit met het doel zodat de democratie goed blijft functioneren
4. De ondersteuning voor Statenleden wordt verbeterd. Het doel is dat Provinciale Staten hun rol als volksvertegenwoordiger, beleidsmaker en controleur beter kunnen vervullen. De regels voor ambtelijke ondersteuning en fractieondersteuning worden als dat nodig in het eerste kwartaal van 2025 hieraan aangepast.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Provinciale Staten hebben half 2025 een voorstel aangenomen voor het verstevigen van de fractieondersteuning. Fracties kunnen zich vanaf 2026 beter laten ondersteunen bij hun werk. De regels voor fractieondersteuning zijn verduidelijkt. Er wordt een voorstel voorbereid voor meer transparantie bij de besteding van de middelen

Doelstelling

Weerbaar bestuur

Het zorgen voor een vrije, veilige en rechtvaardige samenleving is een kerntaak van de overheid. Provincie Zeeland wil de integrale aanpak tegen ondermijnende criminaliteit in Zeeland aanmoedigen en ondersteunen. Dat doen we vanuit onze positie als provinciaal middenbestuur. Om dit doel te bereiken houdt de Provincie zich bezig met het tegengaan van ondermijning. Tegelijk vergroot zij haar eigen weerbaarheid en integriteit.

Acties

De aangescherpte Bibob-beleidsregel passen we toe

Het BIBOB beleid wordt, als daar aanleiding toe is en/of het voorgeschreven is, met de Wet Bibob, toegepast op vier gebieden:

1. omgevingsvergunningen
2. aanvragen tot subsidie
3. overheidsopdrachten
4. vastgoedtransacties

We hanteren het verbeterde Bibob werkproces. Tegelijkertijd moedigen we een zo uniform mogelijke toepassing van de Wet Bibob door de Zeeuwse overheden aan.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Het Bibob beleid is in 2025 toegepast, daarbij is het werkproces gehanteerd. Verder is door alle Zeeuwse gemeenten en de Provincie toegewerkt naar uniform Bibob beleid. Veruit de meeste gemeenten hebben dit vastgesteld. Enkele gemeenten zullen dit op korte termijn doen. In april van 2025 heeft een bestuurlijke themasessie met het college van GS als uitkomst gehad dat een nieuw

Provinciaal Bibob wordt opgesteld, dat meer signaal gestuurd werkt. Dit is eind 2025 vastgesteld door het college van GS en wordt in 2026 als pilot verder uitgewerkt en geïmplementeerd om ervaringen met deze nieuwe werkwijze op te doen.

Omgevingsdiensten RUD en DCMR voeren in opdracht van de Provincie het beleidsplan aanpak ondermijning en het Bibob beleid uit

RUD en DCMR zijn belangrijk omdat zij vergunningsaanvragen voor het omgevingsbeleid ontvangen. Daarnaast voeren zij minimaal één keer per jaar één controle uit. Hierbij besteden zij aandacht aan signalen van ondermijning. Dit betekent minimaal één controle bij een bedrijf dat valt onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten in de milieubranche. Deze controle voeren de RUD en DCMR uit met partners zoals de Nederlandse Politie, Uitvoeringsdiensten en IL&T (Inspectie Leefomgeving & Transport) bij een bedrijf. Tegelijkertijd zal ook de RUD de Zeeuwse norm weerbare overheid voor de voor hen relevante onderdelen gebruiken.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

De RUD heeft voor de Provincie in 2025 twee keer een integrale controle uitgevoerd. Hierbij is aandacht geweest voor (signalen van) ondermijnende criminaliteit. De RUD besteedde, net als in 2024, aandacht aan de voor hen relevante elementen uit de Zeeuwse norm weerbare overheid. Zoals bijvoorbeeld bewustwording in de eigen organisatie.

De provincie is een integer handelende organisatie, die zich weerbaar opstelt tegen oneigenlijke invloeden en misbruik

In 2025 voeren we het beleidsplan aanpak ondermijning verder uit. We geven in het bijzonder aandacht aan acties die voortkomen uit de interne bewustwording van de eigen organisatie en Provinciale Staten. Ook geven we aandacht aan thema's als bewustwording rondom informatiebeveiliging en het vergroten weerbaarheid in buitengebied.

Daarnaast behouden we onze coördinerende en faciliterende rol naar de Zeeuwse gemeenten. We ondersteunen hen bij het uitvoeren van de doelen uit de Zeeuwse norm weerbare overheid.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

In 2025 zijn we aan de slag gegaan met de ambities van de Zeeuwse norm weerbare overheid. Wij organiseerden samen met de overige Zeeuwse overheden bijeenkomsten over de thema's integriteit en veilig publieke taak. Op het gebied van informatiebeveiliging is een kwetsbaarheden-analyse uitgevoerd bij alle Zeeuwse overheden. Met de uitkomsten van deze analyse zijn vervolgacties opgesteld. De coördinerende en faciliterende rol naar de Zeeuwse gemeenten is gecontinueerd en verder uitgebouwd.

In 2025 zijn de doelen uit de Zeeuwse norm weerbare overheid leidend om onze weerbaarheid te versterken

Eerder gebruikten we het instrument fite Pyramide van de taskforce RIEC (Regionale Informatie- en Expertisecentra). We gebruikten deze piramide om inzicht te krijgen in de fase waarin de Provincie zich bevindt voor de aanpak van ondermijning.

Hoe we scoren meten we aan de hand van verschillende onderdelen: (1) bewustwording & organisatie, (2) informatiepositie, (3) beleid & handhaving, (4) integere & veilige werkomgeving en (5) communicatie. Op basis van deze scores krijgen we een plek in de piramide. Hoe hoger de indeling in de piramide, hoe beter de provincie scoort. Ons doel was om tweejaarlijks een trede te stijgen tot minstens de vierde trede van vijf. Dit is in 2023 al gelukt.

In 2025 gebruiken we de ambities uit de Zeeuwse norm weerbare overheid als meetinstrument. De Zeeuwse norm gaat over negen thema's. Provincie Zeeland heeft twee thema's op zich genomen om deze in te voeren bij alle Zeeuwse overheden, namelijk thema zes (Bibob) en thema negen (Informatiebeveiliging). Dit betekent:

- We willen een uniform beleid en een uniforme toepassing van de wet Bibob door alle overheden in Zeeland.
- We werken samen met gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen in Zeeland (bijvoorbeeld Veiligheidsregio Zeeland die in opdracht van ons werkt) aan het versterken van informatiebeveiliging. Onder Gemeenschappelijke Regelingen valt hier bijvoorbeeld Veiligheidsregio Zeeland die in opdracht van ons werkt. Hierover schrijven we meer in de paragraaf bedrijfsvoering van deze begroting.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Voor wat betreft het uniforme beleid en uniforme toepassing van de Wet Bibob zijn in samenspraak met alle Zeeuwse gemeenten nieuwe gezamenlijke ambities c.q. werkafspraken vastgesteld. Deze zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk getoetst tijdens verschillende bijeenkomsten.

Op het gebied van informatiebeveiliging is een kwetsbaarheden-analyse uitgevoerd bij alle 23 Zeeuwse overheden (inclusief gemeenschappelijke regelingen, waaronder Veiligheidsregio). Met de uitkomsten van deze analyse zijn vervolgacties opgesteld.

In de eerste helft van 2025 stellen wij agressie protocollen op voor politieke ambtsdragers en medewerkers

Om ervoor te zorgen dat politieke ambtsdragers en medewerkers veilig hun werk kunnen doen, stellen wij agressie protocollen op.

Kwaliteitsindicator en toelichting

Kwaliteit (toelichting)

Door onverwachte personele uitval is dit doel niet gerealiseerd. In het vierde kwartaal is wel een eerste stap gezet om integriteit en de Veilig Publieke Taak binnen de Provincie Zeeland breder in beeld te brengen. Onder begeleiding van een externe partij wordt vanuit een op te richten werkgroep organisatiebreed gekeken hoe de verschillende protocollen, waaronder het agressieprotocol en meldpunten rondom het thema integriteit en Veilig Publieke Taak structureel kunnen worden geborgd.

Trendindicatoren

Omschrijving (toelichting)

Gemeenten onder preventief toezicht:	2022	2023	2024	2025
Landelijk	1	2	2	2
Zeeland	1	1	1	1

Opkomstpercentage statenverkiezing (Kiesraad):	2011	2015	2019	2023
Landelijk	56,0%	47,8%	56,2%	58,8%
Zeeland	58,9%	52,2%	59,2%	62,4%

Doelindicatoren

Omschrijving (toelichting)

Doelindicatoren	Indicator	Stand 2021	Stand 2022	Stand 2024	Stand 2025	Einddoel
Financieel gezonde Zeeuwse gemeenten	Gemeenten onder preventief toezicht	2	1	1	1	0
Weerbaar bestuur	Integrale controle uitgevoerd				2	1
Weerbaar bestuur	Geactualiseerd Bibob beleid doorgevoerd bij alle Zeeuwse gemeenten en Provincie in 2025				14	14

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2025	Begroting na wijziging 2025	Rekening 2025	Restant
Lasten				
070101 Interbestuurlijk toezicht	1.842	1.963	4.896	-2.933
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	77	581	541	40
070104 Signalerend bestuur	1.071	2.058	1.215	843
070105 Weerbaar bestuur	304	621	490	132
079999 Ambtelijke inzet	7.179	7.650	7.574	76
Totaal Lasten	10.473	12.873	14.716	-1.843
Baten				
070101 Interbestuurlijk toezicht	51	0	5	-5
070102 Herkenbaar en samenwerkend bestuur	0	0	2	-2
070104 Signalerend bestuur	97	326	202	124
070105 Weerbaar bestuur	0	0	0	0
079999 Ambtelijke inzet	0	0	0	0
Totaal Baten	148	326	211	115
Totaal gerealiseerde baten en lasten	-10.325	-12.547	-14.505	1.958
Onttrekkingen				
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	0	-409	-409	0
Toevoegingen				
980799 Bestemmingsreserves-Pr.7	0	560	560	0
Totaal gerealiseerde reserves	0	-151	-151	0
Totaal gerealiseerd	-10.325	-12.698	-14.656	1.958